

NSZZ PRACOWNIKÓW

SCHRONISK DLA NIELETNICH I ZAKŁADÓW POPRAWCZYCH

Adres do korespondencji: ul. Bydgoska 4, 86-170 Nowe

tel. 603 640 185 e-mail: nszzpsdnizp_zg@wp.pl www.nszz.com.pl

zrzeszony w Forum Związków Zawodowych

Nowe, dnia 22 lipca 2025r.

Informacja

Wideokonferencja w Ministerstwie Sprawiedliwości

w dniu 16 lipca 2025 r. od godz. 10⁰⁰ do 11⁴⁰

Uczestniczyli:

I. Ze strony Ministerstwa Sprawiedliwości:

1. Maria Ejchart – Wiceministra Sprawiedliwości ds. Nieletnich
2. Dorota Stępiak – Naczelnik Wydziału Nadzoru nad Zakładami dla Nieletnich
3. Marek Konopczyński – Pełnomocnik MS ds. Nieletnich

II. Ze strony Związku:

1. Dariusz Kuszewski – Przewodniczący Zarządu Głównego
2. Michał Bojanowski – Przewodniczący Komisji Rewizyjnej
3. Jan Cwanek – Sekretarz Zarządu Głównego
4. Marek Strzechowski – prawnik Związku

Tematem spotkania były zmiany, które mają być zawarte w nowym projekcie ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

Ministra Maria Ejchart:

- Określiła format wideokonferencji jako dobrą formułę spotkania z przedstawicielami związku zawodowego,
- Pani Ministra zaproponowała prowadzenie spotkania w formie dialogu,
- Następnie poprosiła prof. M. Konopczyńskiego o zabranie głosu.

Prof. Marek Konopczyński:

- proponowane zmiany zostały głęboko przemyślane, praca nad projektem nadal trwa
- są to reakcją na fale krytyki i niezadowolenia po wdrożeniu ustawy w roku 2022
- projekt jest podzielony na trzy części:
 - część profilaktyczna
 - część wykonawcza
 - część readaptacyjna
- nastąpiło omówienie przez profesora Konopczyńskiego projektu ustawy:

- mają być zaostrome i precyzyjne kryteria kierowania nieletnich do placówek,
- kierowanie do placówek ma być z informatyzowane, co znacznie ten proces usprawni,
- kierowaniem do MOW ma zająć się MEN,
- kryteria kierowania do placówek mają być oparte na poziomie niedostosowania społecznego i zagrożenia społecznego, a nie jak do tej pory, według czynów,
- pojęcie „demoralizacja” dotyczy wyłącznie dorosłych,
- **dzieci chore somatycznie i psychicznie nie mogą być kierowane do placówek resocjalizacyjnych, bo nasze placówki nie są przystosowane dla chorujących, zwłaszcza psychicznie,**
- w Ministerstwie Zdrowia powstają Referencyjne Centra Zdrowia i to tam powinny trafiać chore dzieci,
- absolwent opuszczający placówkę będzie miał opiekuna readaptacyjnego, może też być przejęty przez OHP (jako opiekun instytucjonalny) w celu kontynuowania nauki, zwłaszcza w celu uzyskania kwalifikacji zawodowych, tam też może otrzymać pomoc w usamodzielnieniu, może też zamieszkać w internacie OHP lub bursie,
- być może OHP zajmie się pieczę zastępczą, także ma wspomagać tych, którzy z mocy prawa opuścili placówkę,
- w celu zapobieżenia tzw. powrotności do macierzystego środowiska pewna część absolwentów nie powinna wracać do rodziny (wymagana będzie diagnoza środowiskowa)
- planowana jest podświadomość od 13. roku życia, bo młodsi nie mają wykształconych parametrów osobowościowych,
- do 13. roku życia wdrożone mają być procedury wychowawcze,
- dyrektor placówki będzie udzielał przepustek i urlopów to zwiększy autorytet dyrektora – do sądu będzie przekazywana tylko informacja o fakcie udzielenia przepustki i urlopu,
- ma nastąpić zmiana nazewnictwa: w miejsce „środek poprawczy” wprowadzi się kategoryzację wychowawczą; środek poprawczy zostanie zaimplementowany w środki wychowawcze, projekt nie jest liberalizacją,
- model dyscyplinarny – karzący ma być zastąpiony modelem wychowawczym – terapeutycznym,
- **zakłady poprawcze jako placówki podległe MS, nie będą likwidowane, mogą być jedynie zamieniane na inne, np. OOW, co jest planowane ze względu na likwidację „środka poprawczego”,**
- zostanie zachowana infrastruktura placówek, w tych realiach będą prowadzone reorganizacje i nowelizacje,
- pojawiły się agresywne formy zabezpieczeń np. w postaci drutu ostrygowego, żyłkowego zwanego concertiną; są one przyczyną drastycznej zmiany percepcji placówek przez wychowanków, co wzmaga nastroje ucieczkowe i buntownicze, na co są dowody naukowe,
- padło retoryczne pytanie, *gdzie jest granica między bezpieczeństwem i absurdem?* (w kontekście concertiny)

Przewodniczący Dariusz Kuszewski: wiemy o braku miejsc w ośrodkach wychowawczych i resocjalizacyjnych dla młodzieży, a na ten fakt nakłada się informacja o próbie likwidacji zakładu poprawczego w Świdnicy, co jest sprzecznością,

Ministra Maria Ejchart powiedziała, że ws. Świdnicy jeszcze decyzja nie została podjęta, bo trwa dyskusja na ten temat. Tymczasem przebywają tam Ukraińcy, około 120 osób. Gdy opuszczą budynki być może nastąpi zmiana profilu placówki. Planowane jest spotkanie przedstawicieli MS z pracownikami zakładu w Świdnicy w sierpniu br.

Przewodniczący Dariusz Kuszewski zaproponował udział przedstawicieli ZG w tym spotkaniu.

Ministra Maria Ejchart: przy utrzymaniu placówki w Świdnicy będzie tam zatrudnionych kilkudziesięciu pracowników dla kilku lub kilkunastu wychowanków. Poprosiła o dostarczenie argumentów i ewentualne obliczenie środków finansowych, dodała: „wszystkie opcje są na stole...”

Pani Ministra Maria Ejchart przeprosiła i wyszła ok 11¹⁵ usprawiedliwiając się konieczną obecnością w Senacie.

Prof. Marek Konopczyński kontynuował:

- rozpoczął od procedury orzekania ws. nieletnich stwierdzając, że najpierw sąd orzeka środek, potem działają specjaliści
- brak ww. procedury powoduje, że w placówkach istnieje bezradność wychowawcza.

Przewodniczący Dariusz Kuszewski: poruszył ważność spraw pracowniczych mówiąc o braku systemu wspierającego i wzmacniającego pracowników. Zapytał, czy w projekcie ustawy będzie rozdział o prawach i ochronie pracowników w odniesieniu do opieki prawnej. **Ponadto bardzo liczymy na przywrócenie praw emerytalnych. Obecne warunki pracy sprawiają, że nie ma napływu, głównie młodej kadry, w miejsce odchodzącej na emeryturę.**

Prof. Marek Konopczyński podzielił zdanie Przewodniczącego. **Prawo przyznaje pomoc psychologiczną pracownikom pedagogicznym, a to nie jest realizowane w naszych placówkach.** Dodał, że dyrektor powinien otoczyć opieką psychologiczno – pedagogiczną pracowników w zakresie problemów zawodowych. Jest to ważne w kontekście wzrastającego zjawiska wypalenia zawodowego wskutek wzrostu poziomu stresu.

Jan Cwanek zapytał o źródło prawnej pomocy psychologiczno – pedagogicznej. Prof. M. Konopczyński wskazał rozporządzenie MEN o pomocy psychologiczno – pedagogicznej. Sprecyzował: *rozporządzenie dotyczy pracowników pedagogicznych, bo są pracownikami oświatowymi.*

Przewodniczący Dariusz Kuszewski: Związek ma problemy w wypracowaniu partnerstwa z niektórymi dyrektorami placówek. Część dyrektorów „straszy”, że działalność naszego Związku, zwłaszcza krytyczna wobec systemu i rozwiązań w konkretnych placówkach, doprowadzi do likwidacji placówek. Tymczasem nasza działalność ma temu zapobiegać, czyli likwidacjom placówek. Pan prof. M. Konopczyński całkowicie zgodził się ze zdaniem Przewodniczącego.

Pani Naczelnik Dorota Stępiak: spotkanie z dyrektorami placówek jest zaplanowane na drugą połowę września br. Przewodniczący zaproponował udział przedstawicieli ZG również w tym spotkaniu, co wzbudziło aprobatę Pani Naczelnik.

Prof. Marek Konopczyński: rolą związków zawodowych jest dbanie o dobro pracowników. Wyraził się tak w kontekście dodatkowego zatrudnienia w innym miejscu pracy, a także zatrudniania członków rodzin. Zapewnił, że każde dodatkowe zatrudnienie w tym kandydata związanego rodzinnie z pracownikiem, będzie rozpatrywane w Resorcie.

Przewodniczący Dariusz Kuszewski: przypomniał przedstawicielom Ministerstwa, że oczekujemy zaproszenia na spotkanie z pracownikami Zakładu w Świdnicy.

Na tym zakończyła się wideokonferencja.

Sporządził: Sekretarz Związku

Jan Cwanek